

Inne:

- 1) Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. (Dz. U. z 1976 r. Nr 32, poz. 190).
- 2) Europejska Konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego sporządzona w La Valetta dnia 16 stycznia 1992 r. (Dz. U. z 1996 r. Nr 120, poz. 564).
- 3) Europejska Konwencja Krajobrazowa z dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98).
- 4) Konwencja UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego z dnia 20 października 2005 r. sporządzona w Paryżu (Dz. U. z 2007 r. Nr 215, poz. 1585).

4. UWARUNKOWANIA PRAWNE OCHRONY I OPIEKI ZABYTEKÓW

4.1. Obowiązek konstytucyjny ochrony zabytków

Podstawowym aktem prawnym nakładającym obowiązek ochrony zabytków jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 Nr 78, poz. 483). W przepisach art. 5 i art. 6 ust. 1 oraz art. 86 Konstytucja objęła zabytki ochroną zadeklarowaną jako konstytucyjny obowiązek państwa i każdego obywatela.

4.2. Ustawa o samorządzie powiatowym

Wprowadzenie reformy administracyjnej oraz związane z tym uwarunkowania ustawowe nałożyły na samorzady powiatowe zadania z zakresu kultury i ochrony dóbr kultury. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) w art. 4 nakłada na powiat określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, między innymi z zakresu kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, a także ochrony środowiska i przyrody.

4.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego w świetle ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Podstawowym aktem prawa regulującym ochronę i opiekę nad zabytkami jest ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2014 r. poz. 1446, z późn. zm.) wraz aktami wykonawczymi (rozporządzenia podane w pkt. 3), w której określono przedmiot, formy i zasady ochrony zabytków i opieki nad nimi.

Przedmiotem ochrony i opieki jest **zabytek**, który w myśl art. 3 pkt 1 ww. ustawy oznacza „nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Art. 6 ww. ustawy uszczegółowił przedmiot ochrony wyraźnie wskazując, iż opiece i ochronie podlegają, bez względu na stan zachowania:

- **zabytki nieruchome** będące, w szczególności: krajobrazami kulturowymi, układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi, dziełami architektury i budownictwa, dziełami budownictwa obronnego, obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi, cmentarzami, parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni, miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;